

La Bauma

Castellbell i el Vilar

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: La Bauma
Alçada: 213

Coordenades:

Latitud: 41.6283
Longitud: 1.87082
UTM Est (X): 405941
UTM Nord (Y): 4609124

Classificació

Número de fitxa: 08053-126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle: XVIII-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 08052A0090008500000J
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló i Laura Bosch
Data de registre de la fitxa: ds., 27/05/2017 - 02:00

Descripció

Masia que dóna nom al barri, però que el pren d'una gran bauma que hi havia al costat, coneguda com el Clot de la Noguera, i que a partir de la construcció del ferrocarril es va anar omplint de deixalles, fins que va quedar coberta.

La casa es troba al costat oriental de la línia de tren Barcelona -Manresa, aïllada, al costat d'unes casetes que havien estat habitatge dels treballadors. De fet es troba entre l'autopista C-16 i el tren. Ha estat rehabilitada, mantenint els volums però amb tots els paraments repicats, deixant pedra vista. Són diversos cossos quadrangulars adossats uns als altres, ara destinats a habitatge, però que antigament podrien haver estat pallisses o corts per al bestiar. Les portes i les finestres també són noves.

Història

El capbreu de 1631, escrit per Dídac Bellera, notari públic de Monistrol de Montserrat, rep el nom de "Capbreu dels terratinents y pagesos de Castellbell fet en lo any de 1631 y en altres anys fins lo any de 1634". "Els propietaris confessen i manifesten a la noble Sra. Dona Patronilla Amat y Desbosch, señora dels Castells, termes de Vacarisses y Castellbell encara que absent y al noble señor don Joseph Amat i Desbosch fill y procurador seu a las cosas baix escritas, legitimament constituït y ordenat per la dita nobla señora dona Patronilla Amat y Descosch mare sua".

Mitjançant el document se sap que el propietari del mas Gall, l'any 1634 era Magí Gall, pagès de la parròquia de Nostra Senyora del Vilar, parròquia de Castellbell.

En la nova capbreu datada de 1666, s'esmenta Pere Gall, probablement fill d'en Magí com a propietari del mas i les terres. Aquest pagava delme, a més del seu pas, per "una pessa dita Corratella; 1 gallina, per la peça dita "Costa de Verdals" i per una altra al Verdal "que fou de Antoni Coll".

El 10 de gener de 1676 Pere el Gall testa a favor del seu fill Josep, que el 26 de juliol de 1688 ven una part de terres de la seva propietat al son germà, Jaume, que el 19 de febrer de 1703 "ajustà la quantitat de cent lliures Barceloneses" per la peça de terra.

Aquesta peça doncs, s'esmenta capbreuada independentment del mas Gall el dia 28 de febrer de 1727. És en aquest document on es parla de Jaume Gall dit de la Bauma i del seu fill Jacint. En aquestes terres tenen una part d'oliveres, vinya, conreu, una part erma en la partida dita "lo Clot de la Noguera", on hi ha una bauma molt gran "y en ella dits confessants han novament construït una caseta en la qual fan sa continua residència y habitació, y aquella dita pessa de terra es part, y de pertinencias de la heretat del ,mas Gall situada en lo mateix terme". El text continua explicant els límits de la nova propietat.

La casa de la Bauma, a més dels delmes habituals com tots els masos, en pagava un d'específic. L'any 1727 es capbreua el mas Gall per la seva propietària Maria Gall, vídua de Francesc Gall, on es redacten els límits de la propietat i en acaba dient "y altres terras que de pertinencias de dit mas Gall possehex Jaume Gall Pagès de dit terme dit lo Baumer..."

Segons un Llevador de Censos de 1757 consta tot el que pagaven per lo mas Gall i s'esmenta "It. Per dita pessa dos gallinas, las quals paga Jaume Gall lo Baumer, conforme en ell se dirá, y perço no deuen cobrar cobrarse desta Casa. (...) Bauma, Jaume Gall. Per una gran pessa de terra, nomenada Lo Clot de la Noguera en la qual y ha una gran Bauma, y altres trossos de terra á dita gran pessa units, tots de pertinencias del mas Gall fa lo dia de Nadal.... 2 gallinas. It. Per la habitació fa en dita Bauma, lo dia de N.S. de Agost. 4 cort. Civada.

Anys després, desconeixent els motius, la casa de la Bauma passa a ser propietat de Francesc Gibert, de Monistrol de MONTserrat, el qual segons el "Llevador de Censos de 1780...y anyadit fins a 1800" pagava 2 gallines de cens, per la Caseta de la Bauma, i per una pessa de terra dita den Trias, o Clot de la Sorda que dit Gibert ha unit a dita Bauma fa de Censos, 1 quartera de civada".

El darrer document localitzat és del 24 de maig de 1817 on es troben enfrontats el Baumer, Joseph Brunét (Manso Baumer) i el marquès de Castellbell, Manuel d'Amat i de Peguera.

Bibliografia

VALLS i PUEYO, Joan (2016). El mas Gall. Treball inèdit.

